

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-296/23-T

Název	Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Bílovec, Ostravská 658/28, příspěvková organizace
Sídlo	Ostravská 658, 743 01 Bílovec
E-mail	ivavankova@tgmbilovec.cz
IČO	00848301
Identifikátor	600138411
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iva Vaňková
Zřizovatel	město Bílovec
Místo inspekční činnosti	Ostravská 658/28, 743 01 Bílovec Wolkerova 1000/9, 743 01 Bílovec Wolkerova 911/7, 743 01 Bílovec Lubojaty 88, 742 92 Bílovec
Inspekční činnost na místě	7. 2. 2023 – 9. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Bílovec, Ostravská 658/28, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny – výdejny. Základní vzdělávání se realizuje na třech místech poskytovaného vzdělávání. Šestnáct tříd prvního až devátého ročníku na ulici Ostravská 658/28, dvě speciální třídy na ulici Wolkerova 911/7 a jedna třída se spojeným prvním až třetím ročníkem v obci Lubojaty 88. V základní škole se vzdělávalo celkem 369 žáků, z toho 44 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a devět žáků s odlišným mateřským jazykem. V pěti odděleních školní družiny bylo zapsáno 96 žáků. Předškolní vzdělávání se realizuje na dvou místech poskytovaného vzdělávání (dále „pracoviště“). Tři třídy se nachází na ulici Wolkerova 1000/9 a jedna třída v obci Lubojaty 88. V době inspekční činnosti mateřskou školu navštěvovalo celkem 99 dětí, z toho šest dětí pouze na dopolední vzdělávání a pět dětí s odkladem školní docházky. Se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávaly dvě děti a tři děti s odlišným mateřským jazykem. Školní stravování žáků základní školy je smluvně zajištěno v prostorách školy jinou základní školou, stravování dětí mateřské školy zajišťuje vlastní školní jídelna a školní jídelna – výdejna. Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na přehledných webových stránkách školy tgmbilovec.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve funkci od 1. 9. 2018. Na vedení školy se podílí jeden zástupce a vedoucí učitelky jednotlivých pracovišť mateřské školy. Současné složení pedagogického sboru umožňuje v požadovaném rozsahu naplňovat platné školní vzdělávací programy. Pedagogický tým na pracovišti mateřské školy Wolkerova 1000/9 je posílen o asistentku pedagoga a školní asistentku. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno s ohledem na potřeby školy a zohledňuje podle možností individuální zájmy vyučujících.

Všechny prostory základní školy jsou moderně vybaveny a esteticky vyzdobeny, škola má dostatek učeben pro dělení tříd i kvalitně vybavené a digitalizované učebny. Materiální podmínky mateřské školy jsou na běžné úrovni. Na pracovišti Wolkerova 1000/9 děti pravidelně využívají učebnu s interaktivní tabulí a tělocvičnu v suterénu školy. Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek ve třídě mateřské školy v Lubojatech 88. Na jednotlivé budovy mateřské školy bezprostředně navazují školní zahrady, které díky svému vybavení umožňují rozvíjet pohybové dovednosti, environmentální vzdělávání a poskytují prostor pro volný pohyb dětí. Školní družina nemá samostatné prostory, svou činnost realizuje v běžných třídách a v dalších prostorech školy. Jedno oddělení je umístěno v Lubojatech 88.

Škola usiluje o zajištění bezpečného prostředí pro realizaci cílů vzdělávání. Děti a žáci jsou pravidelně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. Úrazovost dětí a žáků má mírně klesající tendenci, vedení školy provádí její analýzu a přijímá potřebná opatření. V oblasti kontrolního systému byl vyhodnocen dílčí systémový nedostatek vzhledem k nezasílání žakovských úrazů jednotlivým pojišťovnám. Ředitelka školy účelně hospodaří s finančními prostředky, které využívá pro děti a žáky ke zkvalitnění výuky. Průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání a usiluje o jejich zkvalitňování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitace v základní škole se uskutečnily napříč ročníky a u všech přítomných učitelů. Vyučovací hodiny měly téměř vždy potřebný spád a byly obsahově i organizačně dobře připravené. Především na prvním stupni základní školy udržovaly pozornost a trvalou aktivitu žáků zajímavé motivační prvky, didaktické hry, pestrá nabídka různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chvil. Vyučující vytvářeli dostatek příležitostí pro jejich aktivní zapojení do výuky. Poskytovali žákům zpětnou vazbu a promyšleně pracovali s prvky formativního hodnocení. V závěru vyučovacích hodin zůstával přiměřený časový prostor pro zhodnocení úrovně dosažení stanovených cílů hodiny. Obvykle se jednalo o shrnutí učiva, posouzení pracovní atmosféry, případně o využití různých forem sebehodnocení žáků. Diferenciace vzdělávacích cílů spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků nebyla ve sledovaných hodinách výrazněji zaznamenána. Žáci většinou plnili stejné úkoly, pro rychlejší byly někdy připraveny další doplňující činnosti, avšak s podobnou mírou obtížnosti. Výuka na druhém stupni byla organizačně dobře promyšlená, častěji zaměřená na upevňování již probraného učiva, v některých hodinách na seznamování s novým učivem. K plnění úkolů přistupovali žáci aktivně, pozorně sledovali průběh hodiny. Při řešení úloh byla žákům poskytována ze strany učitele vhodná podpora. Často byly zařazovány činnosti umožňující spolupráci žáků ve dvojicích nebo skupinách, byl dán dostatek příležitosti pro vlastní objevování souvislostí, diskuzi, hledání řešení a činnostní učení. Didaktickou techniku využívali především učitelé. Chyběla tak možnost žáků aktivně využívat např. tablety pro ověření a vyhledávání informací. Pokud byli přítomni asistenti pedagoga, pak se soustředili na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zohledňování těchto žáků nebo žáků nadaných, však v hodinách nebylo vždy zřetelné.

Vzdělávací proces probíhal ve věkově smíšených třídách mateřské školy v příjemné atmosféře, pedagogové přistupovali k dětem empaticky a vstřícně. Spontánní činnosti byly od příchodu dětí učitelkami vhodně obohacovány nabídkou částečně řízených aktivit, které podporovaly rozvoj jemné motoriky, předčtenářskou a předmatematickou gramotnost, tvořivost nebo orientaci v prostoru. Řízené činnosti byly nabízeny v jednotlivých třídách na odlišné úrovni. Ve většině tříd bylo plánováno několik aktivit, které byly vhodně realizovány v menších skupinách, byly pro děti atraktivní a ty se do nich se zájmem zapojovaly. Ve všech třídách během řízených činností nebyl vytvářen dostatečný prostor a příležitost pro experimentování, práci s chybou a vlastní zjišťování. Byla zaznamenána částečná diferenciací vzdělávací nabídky, učitelky však preferovaly spíš věkové složení třídy. Výsledky prováděné pedagogické diagnostiky byly zohledněny u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a s odkladem povinné školní docházky. Pro zajištění vyšší úrovně předškolního vzdělávání by bylo žádoucí připravovat vzdělávací nabídku s několika úrovněmi náročnosti realizovaných aktivit pro maximální rozvoj individuálních znalostí, schopností a dovedností jednotlivých dětí. Přirozené pohybové schopnosti a obratnost dětí byly učitelkami každodenně rozvíjeny při pohybových aktivitách ve třídě, na ulici Wolkerova 1000/9 také v tělocvičně. Hlavní důraz na přirozený pohyb dětí byl zřejmý při pobytu venku, kdy děti dostaly prostor pro zimní sporty a spontánní pohyb a hru. Děti nebyly dostatečně vedeny k sebehodnocení. Hodnocení probíhalo spíš nahodile, pedagogové oceňovali výkony a projevy dětí většinou obecnou pochvalou, nebylo zaznamenáno dostatečné využití prvků formativního hodnocení, které by konkretizovalo pokroky jednotlivých dětí.

V průběhu hospitací ve školní družině probíhaly odpočinkové činnosti, na které navazovaly řízené aktivity poskytující prostor pro rozvoj individuálních zájmů. Žáci byli cíleně vedeni k samostatnosti i spolupráci v menších skupinách.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování výsledků vzdělávání žáků škola využívá především vlastní písemné a ústní zkoušení. Na zjištěné rezervy ve znalostech žáků a pro žáky neprospívající škola reaguje nabídkou doučováním, konzultacemi, individuálním přístupem nebo spoluprací se školním poradenským pracovištěm. Výsledky vzdělávání jsou v posledních letech stabilní. V celkovém hodnocení více než dvě třetiny žáků prospělo s vyznamenáním. Neomluvená absence je vykazována u jednotlivců, problémy v docházce jsou neprodleně řešeny díky součinnosti třídních učitelů se zákonnými zástupci, školním poradenským pracovištěm a orgánem sociálně právní ochrany dětí, případně Policí ČR. Žáci devátých ročníků byli zapojeni do Národního testování žáků 6. tříd před čtyřmi léty. Škola tak získala evaluační výsledky, které prokazují, že studijní předpoklady žáků jsou optimálně využívány. Škola se také zajímá o výsledky žáků při přijímání ke vzdělávání ve středních školách, kde dlouhodobě převažuje zastoupení žáků přijímaných v oborech vzdělání s maturitní zkouškou nad počtem žáků přijímaných v ostatních oborech vzdělání.

Školní poradenské pracoviště je organizováno funkčně ve složení dva výchovní poradci a metodička primární prevence. Principem strategie školy v oblasti prevence nežádoucích sociálně patologických jevů u žáků je především výchova ke zdravému životnímu stylu. Každoročně jsou zařazovány jako součást programu prevence bloky se zapojením profesních organizací, práce s třídními pravidly apod. Všichni pedagogičtí pracovníci školy usilují o rozvoj žáků, podporují jejich sebevědomí, schopnost vytvářet přátelské vazby, prosociální dovednosti, nenásilné zvládání konfliktů atd. Ve škole se daří vytvářet dobré klima vycházející převážně z partnerského přístupu pedagogů k žákům.

Prostor pro seberealizaci a rozvoj nadání vytváří škola zapojováním žáků do zájmových kroužků a především účastí ve školních projektech vhodně zaměřených na jednotlivé gramotnosti. Výchovně-vzdělávací proces je pravidelně obohacován návštěvou kulturních, osvětových, preventivních a vzdělávacích pořadů, účastí na exkurzích, besedách a workshopech. Škola tímto způsobem u žáků významně zvyšuje motivaci k učení a podporuje rozvoj řady dovedností i v rámci školních kol olympiád a soutěží. Nedílnou součástí tohoto procesu je spolupráce se sdružením rodičů, spádovými školami, profesními organizacemi, školskou radou a zřizovatelem.

Dosahované výsledky vzdělávání v mateřské škole odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu. Pozitivní školní klima podporovalo dobré prosociální vztahy mezi jednotlivými aktéry vzdělávání, projevovala se vzájemná důvěra a ohleduplnost. Z projevů dětí bylo zřejmé, že se ve škole cítí bezpečně a spokojeně. Děti komunikovaly bez zábrán s vrstevníky i dospělými zaměstnanci školy, vyjadřovaly své názory, myšlenky a nápady. Velice zdařilé výtvary z výtvarných a pracovních činností byly využity k výzdobě chodeb a šaten i společných prostor školy, což účelně podporuje sebedůvěru dětí. Spolupráce se základní školou probíhá na obou pracovištích. Na pracovišti Lubojaty 88 jde o školu rodinného typu, kde se děti a žáci setkávají na chodbách, v jídelně, komunikují spolu a vzájemně se učí. Chovají se k sobě s respektem, pomáhají si. Znají všechny pedagogy a zaměstnance školy, jejich akce pro veřejnost bývají společné, využívají společné prostory k setkávání. Úzce spolupracují s obcí, připravují program k významným dnům a svátkům. Jejich spolupráce se Sdružením pěstounů Polárka a Ježíškovými vnoučaty učí děti solidaritě, toleranci a sounáležitosti. Na pracovišti Wolkerova 1000/9 je efektivně nastavena komunikace se zákonnými zástupci dětí nad portfoliem každého dítěte a konzultace s rodiči dětí v posledním povinném ročníku předškolního vzdělávání nad tématem školní zralosti. Z rozhovorů s učitelkami vyplynulo, že pravidelné konzultace jsou zákonnými zástupci hojně využívány a napomáhají podpořit spolupráci s rodinou. Jako

efektivní je hodnocena také spolupráce s klinickým logopedem, který na tomto pracovišti provádí depistáž možných poruch řeči a následnou péči nabízí rodičům. Školou vedené pedagogické záznamy o dětech na pracovišti v Lubojatech 88 nemají dostatečnou vypovídací hodnotu, nesledují pokroky všech dětí ve všech oblastech vývoje. Není tedy možné využívat její výsledky při plánování a realizaci vzdělávací nabídky, tak aby byla diferencovaná a poskytovala by individuální podporu jednotlivým dětem.

Činnosti ve školní družině volně navazují na základní vzdělávání, hravou formou rozšiřují vědomosti, zdokonalují praktické i sociální dovednosti žáků a přispívají ke smysluplnému využití volného času.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 se výrazně zlepšily podmínky pro vzdělávání průběžným zkvalitňováním materiálního vybavení školy a došlo k personálním obměnám na pozicích ředitelky školy a jejího zástupce.
- Škola adekvátně reagovala na doporučení z poslední inspekční činnosti.

Silné stránky

- Využívání formativního hodnocení a sebehodnocení žáků je běžnou součástí výuky v základní škole.
- Přiměřená kooperace žáků při práci ve skupinách, zapojení žáků do školních projektů a zájmových kroužků v základním vzdělávání.
- Rodinná atmosféra v základní a mateřské škole Lubojaty 88 a vzájemné propojení všech součástí tohoto místa poskytovaného vzdělávání.
- Empatický a vstřícný přístup pedagogů i ostatních zaměstnanců k dětem a žákům podporuje rozvoj prosociálních kompetencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně častá diferenciaci učiva v základním vzdělávání vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků a nevyužívání různých informačních zdrojů žáky při ověřování či získávání požadovaných informací.
- Učitelkami mateřské školy plánovaná a uskutečňovaná vzdělávací nabídka plnohodnotně nezohledňuje výsledky pedagogické diagnostiky a spolu s chybějící efektivní zpětnou vazbou neumožňuje realizovat diferencované a individualizované vzdělávání dětí.
- Kontrolní systém má dílčí rezervy v oblasti zajištění povinností školy zasílat hlášení o úrazech zdravotním pojišťovnám dětí a žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zařazovat do výuky v základní škole moderní metody s využitím různých informačních zdrojů, více diferencovat úlohy podle individuálních schopností žáků.
- Analyzovat účelnost vedené pedagogické diagnostiky v mateřské škole, zaměřit další vzdělávání na tuto problematiku a na základě získaných informací nastavit funkční systém, který by umožnil podporu jednotlivých dětí s ohledem na jimi získané vědomosti, dovednosti i jejich potenciál.

- Zařazovat pravidelně do každodenního vzdělávacího procesu v mateřské škole aktivity podporující práci ve skupinách, kooperativní činnosti a experimenty. Poskytovat dětem účinnou zpětnou vazbu s prvky formativního hodnocení.
- Nastavit větší efektivitu v oblasti kontrolního systému.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 14. dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dlouhodobý plán - koncepční záměry a úkoly na období 2021 – 2024 ze dne 1. 1. 2021
2. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2022/2023
3. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
4. Školní matrika (vzorek)
5. Rozvrh vyučovacích hodin platný v době inspekční činnosti
6. Třídní knihy základní školy, mateřské školy a školní družiny vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště (vzorek)
8. Dokumentace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2022 – 2023 ze dne 15. 9. 2022
10. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti dětí a žáků při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
11. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Karel Richter, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor

Mgr. Irena Křiváková, školní inspektorka

Mgr. Milena Milionová, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

Mgr. Monika Hanzelková, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.